

PERICLE MARTINESCU

lui

Mihail Serban,

petioul si fecundul ocrotitor,

Omul de caracter si comandul
ales,

pretutindeni lui.

Aprilie, 1894.

Bucuresti.

P. de Constantin

SUNT FRATE CU UN FIR DE IARBĂ

COLECȚIA

„MEȘTERUL MANOLE“

Toate drepturile rezervate

PERICLE MARTINESCU

SUNT FRATE
CU UN
FIR DE IARBĂ

P O E M E

Gravuri originale de CEGLOKOFF

BUCUREȘTI
1 9 4 1

*Destinul oamenilor e
frumos, totuși: în viață, iubirea;
somnul, după moarte; uitarea, în
eternitate.*

La fereastra din gara cea mică privea o fată îmbrăcată în alb. La dreapta ei era ceasul care număra orele, la stânga era o grădină care zâmbia călătorilor.

Am coborât, m'am apropiat de ea și am întrebat-o cine este și unde sunt.

— „Eu sunt fantoma iubirii, mi-a răspuns, iar gara în care te-ai oprit se numește *Viață*. Dacă vrei să fii fericit, du-te mai departe!”

I n hanul învelit cu stuf, de lângă marginea drumului, stau singur în fața unui pahar cu vin. Afară e o lumină albă, care îmi orbește ochii. Rândunelele intră sburdalnice pe ușă, ating cu vârful aripelor lor cuiburile de lut lipite de grinzi, și ies iarăși în lumina fantastică.

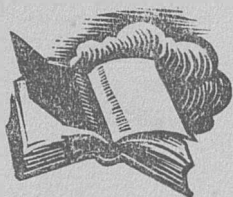
Numai inima mea ~ cuib uitat de veselele rândunici într'un han mai întunecat decât acesta ~ nu cunoaște decât mângâerea aripelor amare ale Destinului.

Viața mea e ca o carte nedesfăcută. Nimeni nu știe ce se ascunde înăuntru.

De câte ori o recitesc însă, descopăr în ea o nesfârșită poezie de dragoste.

Fiecare noapte e o pagină de disperare și fiecare zi un sonet.

A m rămas singur în această grădină minunată în care tristețile s'au transformat în simfonii de lumină și visurile dansează pe deasupra rondurilor ca niște năluci îndrăgostite de razele soarelui. Într-o parte se zărește coliba grădinarului învelită cu olane roșii și din cealaltă parte se aude zumzetul albinelor, care culeg cu febrilitate mierea din potirul florilor.

Stau nemișcat, întins cu fața în sus, pe covorul minunatei grădini și privesc cerul albastru de deasupra mea îmbătat de lumina orbitoare a primăverii. Cum sburdă fluturii în jurul meu, ce mari sunt ierburile și cum strălucesc cireșii înfloriți, respirați ca o urzeală fantastică în bătaia soarelui!

E atâta frumusețe, pace și lumină în jurul meu, că, dacă aș asculta bine, aș auzi imnul de laudă pe care florile îl înalță către cer.

Dar, vai, nu aud decât ronțăitul subteran al viermelui iubirii, care își sapă culcușul drept în mijlocul inimii mele!

Sunt frate cu un fir de iarbă!
Dar ce să fac cu un frate atât de mititel?
Pe el îl rumegă Boul, pe mine mă rumegă
Iubirea!
Amândoi, avem acelaș destin!

Mi-am desfăcut astăzi fruntea ca pe o cutie minunată a Pandorei. Se încinsese atât de mult încât nu mai puteam suporta fierbințeala ei și voiam să aflu ce se întâmplase înăuntru.

Când am desfăcut-o, am zărit acolo, ca într'un panoptic, grădini nesfârșite, pe aleele cărora gemeau în letargie o mulțime de fantome albe, care cerșeau câte o picătură de aer proaspăt.

Le-am dat aer proaspăt din belșug, am înviorat din nou fantomele și grădinile de acolo și mi-am închis iarăși fruntea la loc.

Fruntea mea e un Paradis prin care se plimbă, prin umbrele inserării, moartele cele mai scumpe ale inimii mele!

Pe sâni tăi, iubito, am vrut să scriu azi dimineață deviza destinului meu. Dar, buzele mi s'au învînețit și gura mi s'a umplut de amărăciune.

Fiindcă deviza destinului meu este:

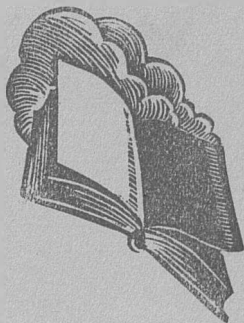
„Totul e iluzie!”

A zi noapte ți-am citit din cartea cu coperte roșii cântecele cele mai pasionate de dragoste și de durere. Le-ai ascultat indiferentă, privind undeva, în întuneric, absentă și mută, fără să simți harul poetului care slăvea iubirea mea.

Pe urmă, mi-ai închis cartea, ai aruncat-o la picioarele patului, mi-ai cerut o nouă îmbrățișare și ai spus, în glumă, că ar fi mai bine dacă am arde aceste cântece.

Pentru frumusețea ta, iubito, aș arde toate cântecele din lume și aș scrie altele – dacă tu ai ști să le citești.

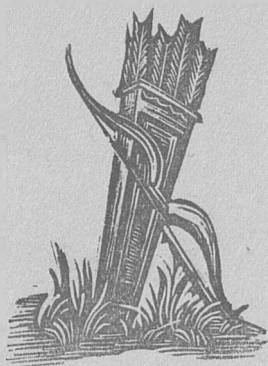
Femeile m'au privit cu ochii lor frumoși ~ și
privirile lor m'au tulburat!

Prietenii m'au întâmpinat cu vorbele lor blânde
~ și vorbele lor m'au mângâiat!

Dușmanii m'au atacat cu săgețile lor veninoase ~ și
săgețile lor m'au îndârjit!

Cu toții, mi-au dat ceea ce aveau de prisos, ca unui
cerșetor de geniu pe care-l ajutau să se ridice mai
presus de această vâltoare colectivă ~ dar totul a fost
în zadar!

Fiindcă privirile, săgețile și vorbele tale, copilă în-
lănțuită de aceeași ursită cu a mea, nu m'au lăsat
să fac un singur pas cu inima desrobită de farmecul
tiraniei lor.

De când te-am întâlnit pe tine, n'am cunoscut
nici o glorie nouă și n'am străbătut nici o
zi înseninată.

Viața mea s'a transformat, de atunci, într'o luptă
desperată cu Destinul și sufletul mi-a fost mai chi-
nuit decât al păcătoșilor aruncați în fundurile iadului.
Totdeauna nu ți-am cerut decât o clipă de liniște
~ dar tu mi-ai dat o vecinicie de sbucium.

Totuși, nu mi-ași schimba soarta cu a nici unui îm-
părat și cu a nici unui sfânt.

A zi noapte am auzit prin somn un glas misterios, care cânta un cântec înduioșător :

*„Iubita mea are ochi albaștri ca cerul –
și părul blond ca luna.*

*Ochii ei au culoarea dragostei mele – și părul,
culoarea dragostei ei...”*

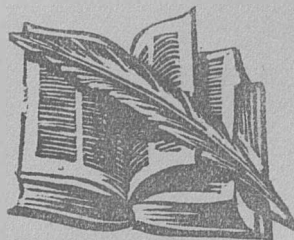
Era chiar sufletul meu, care, după ce mă adormise,
ieșise pe terasă să cânte sub cerul înstelat!

In seara primei noastre întâlniri, te-am împodobit cu toate visurile din imaginația mea și te-am îngropat în cărțile de pe lângă pereții odăii mele.

Păreai o pasăre sfântă care se scălda în colbul celor mai nobile inimi ale lumii... Cât de mult îți plăcea să-te joci în pulberea aceea divină!

Vai, dar ce zănatec am fost! N'am știut că și tu ești creată din imaginație și vis - și te-am pierdut în colbul acela de vrăji, pe care-l vântură zadarnic tristețile mele, de atunci, căci nu te mai pot regăsi.

Inima mea e cea mai roșie floare din câte există în Univers. Culoarea ei vie a fost zărită de departe de albinele care au sburat până la ea s'o înțepe, dar sângele a țâșnit cu durere din înțepături și le-a îndepărtat pe toate.

Locul unde a crescut inima mea nu e ferit de nici o umbră – și soarele cumplit al Vieții și al Pasiunii a trecut peste ea ca o pală de jăratec, arzând-o cu razele sale.

Acum soarele s'a înclinat către celălalt capăt al zilei și umbrele plopilor înalți au ajuns până la rădăcinile inimii mele.

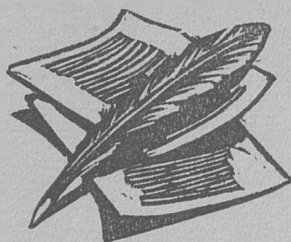
Obosită de greaua povară a strălucirilor de peste zi, inima mea se închide acum, pe nesimțite, în sine și se apleacă, încet, către pământ, tânjind după pacea înserării.

A seară ne-am dat mâinile ca niște străini și ne-am despărțit întristați ca două umbre cuprinse de înfrigurarea întunericului. Tu ai apucat într-o parte a drumului și eu am apucat în cealaltă parte.

Credeam că am să pot merge liniștit spre casa mea, dar inima nu s'a putut opri să te mai privească odată, înainte de a dispărea la capătul străzii. Când m'am întors, te-am zărit legănându-te în noapte cu o dureroasă încetineală în mers, și în pașii tăi hipnotici am auzit parcă strigătul iubirii nevinovate însângerață de cruzimea orgoliului nostru.

Întreaga noapte am fost prizonierul acestui orgoliu și, te asigur că, toate chinurile iadului sunt o dulce suferință pe lângă suferința produsă de torturile lui.

Noaptea se apropie de sfârșit. Ziua se aude hăulind în depărtare. Pe crestele zorilor cântă cocoșii, iar fața ferestrei e linsă de o limbă aspră de lumină.

— Ah, ce istovit și deprimat sunt! În noaptea aceasta m'am luptat cu toți demonii din mine, ca să te apăr pe tine, iubita mea!

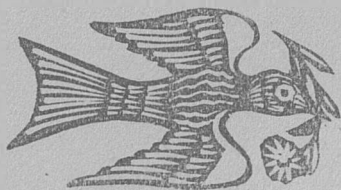

Pe fereastra vagonului privesc stâlpii de telegraf care fug înapoi, și sârmele paralele care gonesc înainte.

Mă îndrept spre zări mai blânde, mai dulci!...

Dealungul firelor se deșiră iubirea-mi exaltată care îmi sfâșie inima ~ și fiecare stâlp îmi smulge de pe față câte un fișiu de tristețe.

Mă îndrept spre zări mai blânde, mai dulci!...

Distratul Creator te-a furat din coapsa mea
și te-a făcut mai frumoasă decât mine.

Ți-a spălat fruntea cu roua strânsă din palmele crinilor, ți-a pus în ochi vraja tremurătoare a azurului, te-a înzestrat cu dinții cei mai frumoși cu leși din pietricelele ploilor de vară și buzele ți le-a vopsit cu sângele din inima privighetorii. Obrajii tăi întrec splendoarea trandafirilor, culoarea sânilor tăi e mai cumplită decât feeria zăpezilor și părul ți-a fost tors din basmul fermecat al nopților. Ți-a dat apoi surâsul dimineților de primăvară și grația ondulărilor unei mări visătoare...

Dar pentruce au fost create toate aceste frumuseți, dacă ele nu pot să-ți ascundă inima de piatră?!

De pe buzele tale am cules întreaga după amiază
crinii răcoritori ai voluptății.

În cupele lor roșii am amestecat amărăciu-
nile mele cu deliciile tinereții tale și am format, cu
pasiunea unui alchimist disperat, o licoare vrăjită, pe
care am sorbit-o apoi, însetat, până la îmbătare. Cu
fiecare sorbitură sugream câte un fluviu de tristeți și
opream din mers câte un ceasornic de precizie. Până
la sfârșit, nici un ceas nu mai bătea pe lume și nici
o tristețe nu-mi mai uda inima vastă ca pământul.
Timpul se oprise din mers și viața se transformase
într'o Vecinicie de bucurii.

Dar Vecinicia noastră n'a durat decât o după-
amiază, fiindcă totul aici e supus legilor succesiunii
dintre Ziuă și Noapte.

Poeemele mele te slăvesc. Privirile mele te adoră.
Simțurile mele te imploră. Inima mea te înobilează.

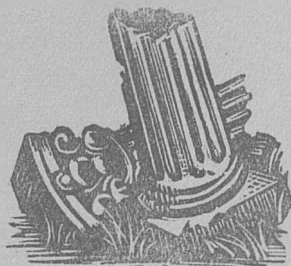
Ți-am împodobit fruntea cu o coroană de visuri;
în urechi ți-am atârnat cerceii destinului; gâtul ți l-am
înfășurat cu o eșarfă urzită din iubire și în deget
ți-am pus inelul logodnei noastre eterne.

Nu fac un pas fără tine, nu întâlnesc frumusețe
în care să nu te revăd, nu înalț rugă în care să nu
te evoc și nu există clipă în care să nu te doresc.
Bucuria și mândria vieții mele – toată, de sus și
până jos, ești creația mea – și, totuși, în fața ta, sunt
cel mai umil și mai neliniștit dintre muritori.
Dece ?

Ce frumoase au fost primele noastre clipe! Ne înfășurase visul în mantaua lui de mătase, ca o simfonie cerească și nu mai știam dacă trăim pe pământ sau plutim în azur. Nici un sgomot nu se mai auzea în jurul nostru, și uitasem amândoi toate durerile. Poate întinerisem ca niște copii, poate devenisem puri ca niște imagini ideale. Păream două făpturi create din blândețe și duioșie; în privirile noastre nu era decât înțelegere și iubire și cuvintele ne semănau cu ecoul unor laude divine. Recăștigasem fericirea pe care o cunoscusem, poate, odată, demult, în altă lume, înainte de a ne întâlni aici!... De atunci însă, tu cauți mereu să-mi iei înapoi ceea ce mi-ai dat cu atâta dărnicie în primele clipe ale acestei reîntâlniri.

— Evo, pentru ce vrei să distrugi și Paradisul pe care îngerii s'au străduit să-l reclădească din plânsul inimilor noastre?

Ah, dacă aş putea să scriu toată drama mea, dacă aş putea să spun prin cuvinte tot ce îmi spuneau ochii tăi în serile când se întâlneau cu ochii mei? Privirile tale erau mai tulburătoare şi mai adânci decât misterele nopţii, mai mute decât ale unui sfinx, dar prin pânzele lor tremurătoare întrezăream toată împărăţia Durerii şi a Iubirii, toată odiseia fericirii omeneşti care s'a desfăşurat dealungul mileniilor, dela primii oameni gonîţi din Paradis şi până la noi. În adâncul ochilor tăi am văzut umanitatea întreagă sbuciumându-se din cauza iubirii – şi, undeva, departe de tot, am zărit-o pe Eva plângând de remuşcare la umbra Paradisului din care a fost isgonită.

Ah, dacă aş putea să scriu toată drama mea! Oamenii ar ceti-o cu lacrimi şi mi-ar deplânga tristeţea – dar nici unul n'ar înţelege că, privind în ochii tăi adânci, eu am simţit pe inimă greutatea milenară a Blestemului lor sublim, împletit din lacrimi şi singurărate.

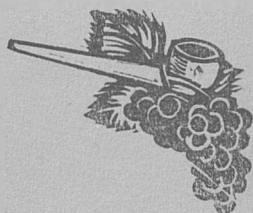
Nu=s nici cel mai mare, dar nici cel mai mic
dintre oameni.

Nu=s nici cel dintâi, dar nici cel din urmă
trecător prin viață.

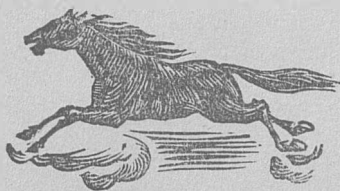
Nu=s nici cel mai bun, dar nici cel mai rău din-
tre fiii pământului.

Totuși, pe mine mă sfâșie vertigiul tuturor înălți-
milor și tuturor adâncimilor, în mine există binecu-
vântarea tuturor începuturilor și blestemul tuturor
sfârșiturilor și existența mea e alcătuită dintr'un Pa-
radis și dintr'un Infern, care bat în acelaș tempo,
sdrobindu-se între ele și refăcându-se în fiecare clipă,
ca cele două auricule ale inimii.

Iubita mea, tu ți-amintești păcatul pentru care am
fost blestemat să duc pe umeri un asemenea Destin?

Dragostea noastră a fost ca un isvor fermecat de care n'am îndrăznit niciunul să ne apropiem prea mult. Totdeauna am fost însetat și am vrut să sorb din belșug iubirea ta, dar niciodată nu mi-ai dat totul, fiindcă niciodată nu ți-am cerut nimic. Mi-am răcorit totuși inima cu picături din roua ta, pe care ți le-am cules de pe buze cu puțină recunoștință, dar cu foarte multă mândrie. Astăzi, dacă te mai iubesc încă așa cum te-am iubit în prima zi, e pentrucă ești mereu proaspătă pentru mine și știi să-mi dai totdeauna câte o picătură nouă din iubirea ta. Pentru dorințele mele încinse e, poate, prea puțin atâta, dar pentru pustiul acestei existențe, pe care va trebui să-l străbatem până la capăt, e, mi se pare, prea mult. Ne va ajunge, oare, până la sfârșit ?

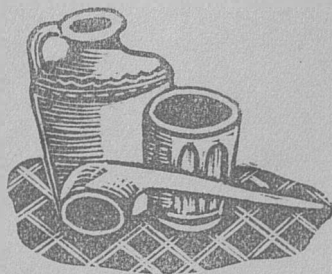
Te-am așteptat zece nopți la rând și te-am căutat zece zile în șir.

Poate ași fi înebunit așteptându-te, poate ași fi căzut sdrobot de oboseală, căutându-te.

Ai apărut însă singură, într'o după amiază, în odaia mea însorită și totul s'a limpezit deodată în jurul meu. Erai îmbrăcată în hainele cele mai noi și de sus până jos te învăluia un parfum subțire de vioarele. Părul îți era înfășurat în volute umede încă și buzele-ți erau pictate cu cel mai proaspăt carmin. Pe față aveai masca palidă a iubirii și zâmbetul tău ~ discret ca surâsul soarelui printre nori ~ semăna cu zâmbetul reginei Nofretête.

M'am ridicat, umilit de atâta frumusețe, și te-am întâmpinat cu bucuria cea mai vie, plămădită din disperarea așteptărilor mele.

Ah, dar pentru ce am avut impresia, în după amiaza aceea stranie, că toată făptura ta nu e decât o floare de lut însuflețită?!...

T răesc într'un oraș în care mii de oameni risipesc comori pe zi, și alte mii cerșesc un ban pentru un covrig.

Nu am decât doi prieteni cu care mă înțeleg mai bine, și două picioare cu care hoinăresc întreaga zi, străbătând toate parcurile și urmărind toate himerele. Nu știu ce se întâmplă dincolo de mine, după cum nimeni nu știe ce se petrece în sufletul meu. Trec printre concetățenii mei absent, ca un străin fantast care se hrănește cu vânt și se îmbată de soare. Nu am nici comori de risipit, dar nici n'am cerșit la colțuri cuiva.

Singurii banii pe care i-am văzut în ultima lună au fost cei doi ochi ai iubitei mele.

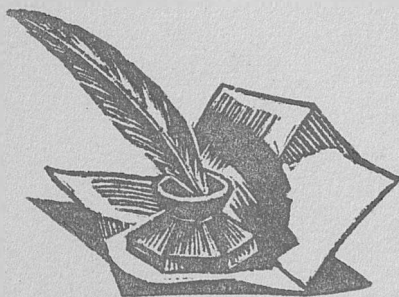
Camera mea e căptușită cu cărți uitate în rafturi și cu tablouri pe care nimeni nu le mai privește. Dezordinea de pe birou s'a făcut mai mare, condeele stau împrăștiate pe suprafața lui ca niște ostași istoviți și doar pana neagră, înfiptă în călimara florentină, a rămas dreaptă, ca un stindard de funerară amintire.

Lampa de pe măsuta de noapte și-a aplecat fruntea stinsă până la piciorul de metal, ca o floare ofilită de prea multă secetă. Himera de bronz de lângă ea a înțepenit cu aripile întinse și cu privirile înspăimântate de atâta restriște și singurătate. Draperiile sunt lacrimi – și covoarele așteptări. Nici bietul Plophy nu îndrăznește să-le mai turbure liniștea, în căutarea unui culcuș în care să-și toarcă lenea lui până diseară...

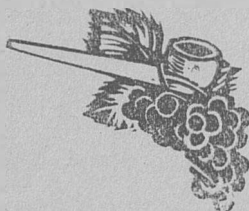
E numai vis și poezie în odaia mea – dar mi-e milă de jucăriile astea mici, pe care nu mai are cine le privi cu simpatie și respect, de blândul Plophy, care mă întreabă mereu, cu priviri nedumerite, pentru ce nu mai vii, și de acest fotoliu care a îmbătrânit așteptându-te, nemișcat, cu brațele deschise, o săptămână întreagă – stăpâna noastră!

Leneș visător? mi-a strigat azi dimineață soarele, aruncându-și privirile printre perdelele mele. Ieși din odaia întunecată și vino să vezi cum sburdă lalelele în grădină și cum strălucesc vitrinele din oraș.

— Nu mai ies, i-am șoptit, fiindcă razele tale, care au avut puterea să înfrângă întunecimea miliarde-
lor de ierni ce-au învăluit pământul în decursul
vremurilor, nu pot să topească ghiața cu care mi-au
învăluit aseară inima privirile iubitei mele!

Sunt regele pământului și al vieții. Florile îmi întind covoare parfumate peste tot pe unde trec și toate vietățile – dela albină până la elefant – cară prin aer, pe ape și pe uscat belșugurile lumii pentru îndestularea poftelor mele. Pământul îmi dă pâinea și vinul, cerul îmi trimite ploaia și soarele, marea îmi oferă insulele ei răcoritoare și perlele cu care împodobesc grumajii iubitelor mele. Am descoperit mijlocul de a mă ridica în înălțimea zărilor, de a mă coborî în adâncul mărilor, de a întrece iuțeala fulgerului și de a învinge întunericul nopților. Tot ce există în lume e al meu și nu există mister pe care mintea mea să nu-l fi deslegat. Doamne, mi-ai dat tot ce aveai Tu mai bun și mai frumos, ca să mă poți păstra în împărăția lucrurilor Tale! Diavolul – acest alchimist al Infernului – a fost însă mai dibaciu decât Tine, fiindcă el n'a trimis aici decât femeea, în privirile căreia se îneacă și se pierd toate splendorile Paradisului Tău!

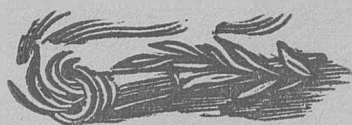
I ntr'o seară am zărit la intrarea unui parc o femeie frumoasă, care mi-a aprins inima ca o flacără și mi-a tulburat sângele ca o vijelie. Am adulmecat parfumul ei de curtezană și i-am urmărit pașii suverani de prințesă a nopților, cu o admirație adâncă de îndrăgostit. Era atât de frumoasă că întreaga noapte părea o melodie desprinsă din foșnirile mătăsoase ce învăluiau trupul ei ispititor, și nimic nu mi s'a părut atunci demn de așezat mai presus de frumusețea ei.

Am renunțat la toate treburile din oraș, m'am apropiat timid de ea, și i-am vorbit, încet, de dragoste...

A doua zi, am aflat însă că toată frumusețea ei orbitoare nu fusese decât spuma unei voluptăți efemere.

Privesc panglicele albastre de fum care se ridică din vârful țigării mele spre bolta odăii-mi însozite. Câte reverii îmi leagă ele și ce minunate imagini disting în siluetele lor svelte, care dansează prin spațiu ca niște principese de azur!... Tot astfel sunt și femeile noastre ~ ca fumul. Înainte de a-l trage în piept e albastru, splendid; ~ după ce i-am sorbit otrava, devine fad și incolor.

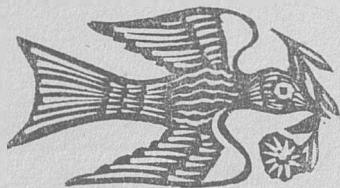

Iubita mea, viața e o feerie pe care oamenii o vulgarizează; prietenia o însuflețire sacră pe care egoismul lor o profanează; dragostea, suprema cunoaștere pe care teama lor de adevăr o umple cu minciuni. Iată adevărul! L-am întâlnit pe toate cărările și l-am trâmbițat în toate părțile și nu mi-a fost milă să-l spun nici unuia dintre cei cu care m'am întâlnit în drumurile mele. Oamenii s'au îngrozit însă când au auzit adevărul din gura mea și au fugit înspăimântați de lângă mine, ca de lângă cea mai periculoasă ființă.

Dar, ce-mi pasă mie?

Adevărul este singura mea armă de apărare împotriva oamenilor și singura mea libertate!

Ești singura ființă căreia nu i-am spus Adevărul, fiindcă ești singura ființă pe care am iubit-o!

Pe acelaș drum m'am întâlnit eri seară cu doi călători ciudați. Unul era îmbrăcat într'un costum bizar de carnaval, și se numea *Don Juan*, celălalt era înfășurat într'o pelerină sumbră, dealungul căreia se prelingeau tristeți nenumărate, și se numea *Hamlet*.

Am poposit cu toții la un han și ne-am ospătat din belșug cu vin și cu mâncăruri calde. Unul dintre tovarășii mei era mândăcios și bea mult, iar celălalt era cât se poate de sobru.

— Pentru mine, spunea primul, viața are culoarea fermecată a ochilor iubitei mele și vraja minunată a îmbrățișărilor ei.

— Ah! răspunse al doilea. Viața are culoarea tristeții din tablourile pictorilor și intensitatea durerii din simfoniile compozitorilor.

Fiindcă mă aflam în mijlocul lor și nu vroiam să mă apartin pe nici unul, am tras paharul mai aproape de mine și am sorbit din el până m'am îmbătat, — și n'am mai auzit ce-au discutat între ei, până la ziuă, bizarii mei tovarăși de drum.

Bătrânețea ~ un viciu, tinerețea ~ o eroare,
copilăria ~ o amintire.

Amintiri, erori, vicii...

Ce „frumoasă” e viața!

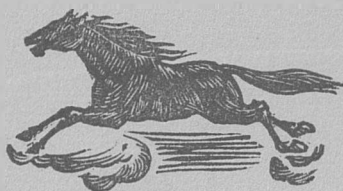

In mijocul câmpului, m'am întâlnit în soarele amiezii, cu un moșneag care se tânguia pe marginea drumului, cerșind un ajutor :

— Calul meu a îmbătrânit, a început să mi se plângă el, și nu are cine să-mi tragă cotiga mai departe.

— Fericit peregrin! i-am răspuns. Lasă-ți cotiga în drum și pornește singur mai departe, căci nu mai ai mult până la cetatea Odihnei... Ce să mă fac eu însă? Calul meu e prea tânăr, năvălaș, mă poartă ca vântul peste câmpuri, și de câte ori zărește vreo himeră, sângele clocotește cu furie în el, o ia la goană, mă trânteste și mă târăște prin colb, ca pe o traistă cu visuri sfărămate. Ah! și drumul meu e mult mai lung decât al tău! Până la sfârșit, oasele îmi vor fi sdrobite de acest animal cumplit. L-aș vinde, dar nimeni nu vrea să mi-l cumpere.

— Dacă aș avea cu ce să-ți plătesc, ți-aș cumpăra eu bidiviul, căci știu cum să-l stăpânesc acum ~ dar mi-au furat anii toate zilele pe drum, ~ mi-a răspuns moșneagul peste măsură de întristat.

Sunt peste măsură de obosit. Nici un somn nu mi-ar putea reda odihna dela început și nici o iubire nu mi-ar putea promite liniștea pe care o doresc. Fiindcă ceeace m'au obosit mai mult sunt tocmai somnul și iubirea pe care le-am întâlnit pe pământ. Somnul cu visurile lui, și iubirea cu amăgirile ei.

Aș vrea leagănul pe care-l aveam înainte de a veni aici, legat cu fire de aur de bolta cerului. Culcat în el, cu fața spre stele, orchestrația lumilor albastre să-mi intoneze cel mai discret cântec de adormire, boarea nopților să-mi răcorească fruntea înfierbântată de febra vieții și vecinicia să mă legene încet, dela un capăt la altul al zodiilor, ca pe o păpușă întristată.

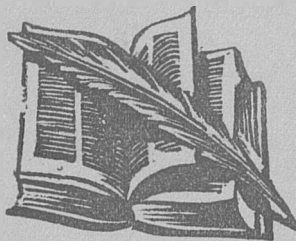
Am adormit sub un cer senin și cald de vară. Leagănul meu fusese îmbrățișarea a doi oameni care se iubeau.

Dormitul mi-a fost agitat însă și cumplit ca un blestem. În somn, am intrat pe porțile unui vis ciudat într-o împărăție a zgomotului și a durerii, unde sufletele se mâncau între ele ca niște șerpi, și spiritele, care mai păstrau încă ceva din strălucirea stelelor, se logodeau cu câte o inimă de lut. Am colindat aceea împărăție dela un capăt la altul, dar n'am întâlnit nici o glorie care să rămână și nici o iubire care să învingă.

Când m'am trezit se făcuse frig și trandafirii din grădină se vestejiseră. Era toamnă.

Se pare că îmbătrânisem mult, fiindcă uitasem totul.

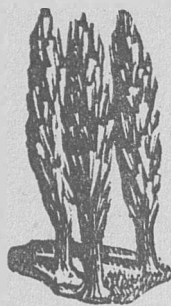
... Visul meu durase o *viață*.

A stă seară m'am întâlnit iarăși cu bătrânul meu dascăl în chilioara lui căptușită cu vrafuri de cărți și încălzită de înțelepciunea senină a frunții lui înalte.

— Iartă-mă, l-am rugat cu desnădejdea în ochi. Iată, a trecut încă o zi în care nu m'am învrednicit să fac absolut nimic. Mi-e rușine de strălucitorul soare care, deși este atât de mare și puternic, toarce, totuși, de mii de ani, cu o răbdare extraordinară, aceste zile minunate, pe care eu le pierd ca un smintit.

— Nu te neliniști, m'a mângâiat bătrânul înțelept albit de vreme. Ceeace ai pierdut tu astăzi, am câștigat eu, astfel că soarele n'a trecut în zadar peste vârfurile plopilor noștri.

A zi noapte am făcut o călătorie în țara basmelor. Dintre faldurile unui vis miraculos s'a desprins o corabie albă, care plutea prin aer cu pânzele întinse în bătaia vântului subțire, și m'a luat pe carenele ei fermecate, purtându-mă în lumea vrăjită a gnomilor și a principeselor de o șchioapă. Ce frumoasă era lumea lor! Ființele mici de acolo își petreceau viața numai în cântece și dansuri de dragoste și veselie. Unii dormeau pe câte o frunză liniștită de nufăr, alții se iubeau în castelele de cleștar ale florilor și cei mai mulți benchetuiau de dimineața până seara la umbra răcoroasă a ferigelor.

M'am apropiat de unul mai trist dintre ei, care stătea la o parte, cu coatele sprijinite de spinarea unei ciuperci și, luându-l în palmă, l-am întrebat pentru ce e îngândurat.

— Pe mine m'au gonit din mijlocul lor semenii mei, pe care-i vezi atât de fericiți. Mi-au spus că sunt un visător, și ei se tem de vis ca de cel mai cumplit blestem. Viața de aici e atât de efemeră și gîngășă, încât cel mai mic vis ar reduce-o la pustietate. Ei sunt fericiți fiindcă au descoperit secretul de a trăi fără nici un vis.

Această poemă am început s'o scriu azi dimineață, în momentul când soarele se ridica pe cer. Cineva mă aștepta la amiază să i-o dau pentru a o duce s'o citească undeva.

Toată ziua am stat în fața hârtiei și m'am străduit să găsesc cuvintele cele mai potrivite, care să exprime gândurile mele cele mai adânci, și n'am observat cum soarele a trecut în partea cealaltă a casei, apoi a alunecat încet, undeva, departe, sub zidurile orașului.

Acum termin poema începută azi dimineață.

Vai, dar afară e noapte! Cine mă va mai aștepta și cine o va mai ceti cândva?

Ce zi glorioasă se anunța azi dimineață pe firmament!

Când am tras draperia dela fereastră, privirile mi-au fost întâmpinate de un cer împurpurat ca o vale de bujori. Aurora era senină și soarele se pregătea să se ridice deasupra unei lumi vesele pe care avea de gând s'o îmbete cu razele sale.

Am salutat-o cu bucurie și am așteptat cu nerăbdare ziua aceasta promițătoare. Aveam de gând să sap via, să cosesc fânul din livadă și să strâng câte ceva de pe la câmp.

Mai târziu s'a înourat însă, și soarele a dispărut de pe cer. A fost o zi mohorâtă, nici veselă, nici tristă, prielnică beției și dusului la pădure. N'am fost nici la vie și nu m'am îngrijit nici de livadă; câmpul l-am lăsat, fiindcă roadele nu se copseseră încă. Mi-am petrecut timpul toropind în fața unui pahar cu vin și așteptând să vină ceasuri mai înseninate, pentru a începe treburile zilei.

Acum, această zi se pregătește să apună, încet, în-coloră, puțin înseninată, dar fără nici o glorie și fără nici o bucurie – ca o viață de om.

S tăpâne, pentru ce ești trist? ~ m'a întâmpinat trandafirul în momentul când coboram treptele odăii mele. ~ Iată, rupe o floare din hlamida mea și înveselește-ți inima cu ea.

— Micule prinț al florilor din grădina înviorată!... Inima mea e roșie ca macul, dar inima inimii mele e neagră... Îți mulțumesc pentru darul tău gîngăș, însă nu cred ca el să poată potoli durerea din adâncul inimii mele. Suntem poate frați. Dar, deși ne hrănim cu acelaș pămînt și ne îmbătăm amândoi de acelaș soare, între mine și tine există o deosebire mai mare decât între viață și moarte. Tu ai *rădăcini*, dar n'ai *conștiință*!

E ceeace îmi lipsește și ceeace îmi prisosește, ca să fiu și eu fericit!

A zi dimineață a intrat în curte o caterincă veche, târind după ea o trenă de melodii sfâșietoare. Mă aflu la masa mea, în fața hârtiilor albe și mă străduiam să dau formă celor mai frumoase lumi pe care le plăsmuia imaginația mea înfierbântată. De cu noapte mă înhămasem la această muncă superbă și uitasem cu totul de lumea în mijlocul căreia trăiam.

Caterinca s'a târât încet pe lângă zid, până sub fereastra mea. Acolo s'a oprit și-a început să-mi cânte o serenadă dulce-amară, ca un ecou depărtat al unei lumi care se pierde învăluită în regrete, spre zările neantului.

Tulburat de melodia ei obsedantă, am părăsit lumea himerelor mele și am deschis fereastra, să văd mai de aproape caterinca proptită de zidul odăii.

Flășnetarul era șchiop și fiica lui cocoșată; papagalul îmbătrânise și bilețelele se demodaseră.

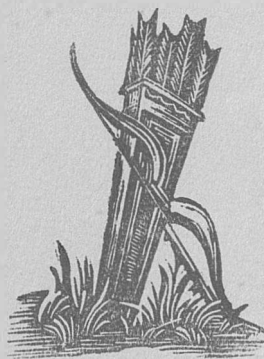
Când i-am zărit astfel, m'am retras numai decît, cuprins de oroare, și am închis din nou fereastra la loc.

Pentru melodia lor eternă mi-am îngropat o lacrimă în batistă. Însă, - căci mi-am adus aminte că aceasta-i *oiafa*!

Deasupra capetelor noastre e câte o stea care apare în fiecare seară pe firmamentul de velur, pentru a primi tributul de glorie strânsă de micul ei protejat pe pământ.

Unele sunt strălucitoare și mândre, fiindcă cei pe care-i protejează ele sunt sfinți sau sunt eroi; altele sunt calme și senine, fiindcă protejații lor sunt oameni cumsecade și nu le vor face niciodată de rușine.

Steaua mea e palidă și însingurată. Protejatul ei a ales dintre toate gloriile lumii *Iubirea*.

I ntr'un han pustiu și dărăpănat dela marginea mării, am dat într'o zi peste doi oameni ciudați, ce trăiau laolaltă izolați, împinși acolo de prigonirile Destinului. Înainte de a-i întâlni, străbătusem lumea în lung și în larg, ca să sting melancolia din sufletu-mi neliniștit, dar pribegia mea îndelungată mă întristase și mai mult. Peste tot văzusem aceeași umanitate plină de boli, mizerii și suferințe, întâlnisem aceiași oameni nemernici, slabi și lași, și pe unde trecusem nu auzisem decât răcnete de durere și suspinuri înfundate de revoltă...

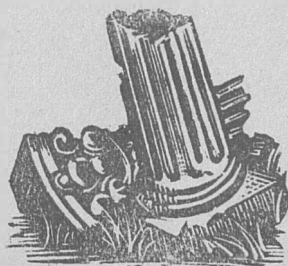
Cei doi pustnici, văzându-mă atât de obosit, m'au primit cu blândețe în hanul lor și, din toată sărăcia, mi-au adus pe masă o oală cu vin și câteva masline, să-mi astâmpăr foamea. Văzându-mă apoi atât de trist, a început să facă fiecare ce putea, spre a mă îndepărta de urâte amintiri ce mă urmăreau.

Cu un dar de povestitor extraordinar, unul mi-a descris lumea în culorile cele mai vii ce se pot închipui, încât am rămas uimit cum de mai poate vorbi cineva despre viață în imagini atât de frumoase - iar celălalt mi-a cântat din coarde o simfonie a Bucuriei, atât de sublimă încât, ascultându-o, am uitat toate tristețile ce mă tulburau și viața a început să mi se pară cu adevărat mai dulce.

Dar, după ce m'am trezit din vraja desmierdării lor, mi-am adus aminte iarăși de viață și m'am

gândit că acești sihaștri, din moment ce vorbesc atât de frumos despre ea, sau n'au cunoscut niciodată viața reală, sau sunt doi bieți nebuni goniți aici de lume...

După câțva timp însă, cunoscându-i mai bine, am descoperit secretul acestor curioși optimiști : povestitorul era orb și se numea *Homer*, iar cel care cântase era surd și se numea *Beethoven*.

Khayyam, bătrânule mag al Orientului și al Poeziei, catrenele tale m'au învățat să nu cred în nimic altceva, decât în vin și în iubire!

Cu o mie de ani înaintea mea, tu ai studiat stelele cerului mângâind sâni albi ai iubitelor tale și stropindu-i cu vin, ca pe niște minunate flori, din potirul cărora ai cules apoi, cu neșat, nectarul înțelepciunii și al voluptății.

Astăzi, renunțând la studiul cerului îndepărtat, eu mi-am îngropat fața-mi tristă numai în piepul iubitelor mele și am sorbit sute de căni cu vin, dar n'am ajuns nici la înțelepciunea ta și nu m'am îmbătat nici de voluptate. Ca un copac în mijlocul iernii, spiritul mi-a rămas mereu treaz și inima mi-e învăluită de durere. Pentru care blestem, sufletul meu n'a atins aceeași mulțumire ca al tău?

Tu te-ai bucurat de tinerețea lumii, fericitul mag, când totul era proaspăt pe pământ și soarele se ridica mai strălucitor pe cer. Atunci totul era învăluit într'o pânză de poezie și mister și spiritul tău se lăsa legănat de vraja celor o mie și una de minuni ale lumii, fără să se îndoiască și fără să cerceteze prea adânc legile ce stau la baza creațiilor vieții. Eu am apărut mult mai târziu, după ce lumina orbitoare a spiritului a căutat să aprofundeze legile ce guvernează alfa și omega universului, făcând din știință instrumentul ce depozitează întreaga natură

de poezie și mister. El a intrat în inima realității ca în inima unui fruct și a descoperit sâmburii amari ai existenței. Orice beție e depărtată de mine acum, fiindcă, din cauza spiritului care a trecut peste lume ca un soare pârjolitor, vinul s'a trezit în butoaiele pământului și sânii femeilor noastre sunt secătuiți de dragoste.

În jurul meu e acum numai restrîște și o melancolie gravă, plină de îndoieli și remușcări.

Pe mine mă înconjoară Apusul!

Fericirea :
O privighetoare cânta într'un crâng ~ și un
om a aruncat cu piatra, fiindcă l-a trezit din
somn !

A m fost trimis din haos ca să cunosc gloria zădărniciilor de aici.

Când am atins pământul, s'a desfăcut în fața mea o răscruce cu trei cărări.

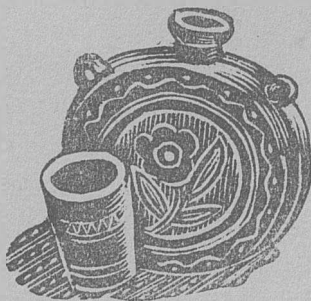
Pe una scria *Viață* ~ și se zăreau în depărtare palate de marmură și holde de aur, furnale, veselii, beții, tristeți nenumărate, armate care se luptau între ele, tot felul de belșuguri care îmi ispiteau pașii și tot felul de frumuseți care-mi răscoleau dorul de aventură. Era prea mult sgomot însă și n'am apucat această cărare.

Pe a doua scria *Dragoste* ~ și dealungul ei am zărit un cavaler care mergea singuratec, clătinându-se ca un agiamiu, și cânta cea mai patetică și mai frumoasă romanță din câte am auzit. Cântecul lui se asemena cu al stelelor și inima-i părea ruptă din soare... Dar, când am vrut să-l urmez și eu, pământul se fărâmița sub pașii-mi grei, căci totul era făcut din vis, iar eu, fiind prea treaz, n'am putut să merg mai departe.

Pe a treia cărare scria *Artă* ~ și era cea mai liniștită și mai senină dintre toate. În fund se înălțau colonade strălucitoare de porfiră și halouri de glorie, iar alături de mine se afla o femeie de o frumusețe neîntrecută, în zâmbetul căreia am cetit cele mai nobile promisiuni și în privirile căreia am descifrat singura fericire adevărată.

Am apucat această cărare. Dar, când m'am apropiat de stăpâna ei mai nobilă ca o prințesă și am încercat să-i vorbesc, am constatat că ea era de marmură, mută și rece, înfășurată numai în iluzii și în vanitate. Zădărniciile din jurul ei m'au descurajat, și am renunțat și la această cărare.

De atunci, stau într'un bordei, alături de această răscruce, în tovărășia unui urcior cu vin pe care mi-l umplu mereu cei ce vin, sau cei ce se duc mai departe cu ochii închiși, și privesc din când în când spre cele trei cărări, așteptând să-mi treacă sorocul *Cunoașterii*, spre a mă întoarce iarăși în haos!

Du-te și te plimbă prin această vale a Plângerii și a Bucuriei. Nu căuta să cunoști și să știi prea multe, căci ceea ce este demn de cunoscut va veni dela sine spre tine; știința câștigată prin ambiție și luptă te întristează și te va îndepărta de Sanctuarul Ceresc. Nu te apropia prea mult de oameni și de lucruri, și, mai ales, nu căuta să cercetezi relațiile și contrastele lor. Nu te lăsa amăgît de bucurie și nici pătruns prea tare de durere: nici una, nici alta nu sunt reale. Dacă vrei să fii fericit, renunță la fericire. Dacă vrei să fii așezat la loc de cinste, renunță la glorie. Dacă vrei să fii primit cu bucurie, nu intra nicăeri nepoftit. Și dacă vrei să fii căutat de alții, tu nu căuta pe nimeni. Așteaptă-ți *Hazardul*. El este acela pe care-l voi trimite să te însoțească peste tot, pentru a te feri și de bucurie și de întristare. Dacă-l vei asculta, te vei întoarce liniștit aici, iar dacă nu-l vei asculta vei fi pătruns de îndoială și teamă și vei fi ispîtit să crezi că m'am purtat aspru și nedrept cu tine..."

Astfel îmi vorbi îngerul protector în momentul când mă culese din grădina Cerului și mă aruncase pe pământ.

În căderea mea, de spaimă, am uitat însă vorbele lui și, simțindu-mă slab și stingher, am început să lupt din rășputeri împotriva hazardului. Toată viața

m'am sbătut printre lucruri și m'am răsboit cu semenii mei. Am vrut să cunosc toate legile vieții și să stăpânesc misterele naturii. Am căutat să fiu mai bogat decât cei avuți; mai tare decât cei puternici; și mai cunoscut decât cei slăviți. Am plâns și m'am revoltat împotriva Durerii și totdeauna am alergat ca un nebun după fantoma Fericirii.

Dar, vai, totul mi-a eșit pe dos! Căci nimic din ceeace am cucerit în viață, nu mi-a rămas acum. Cu ce mă voi înfățișa iarăși înaintea îngerului meu?

Viața:
Un împărat a omorât, dintr'o ambiție zădărnică, milioane de oameni nevinovați, dar n'a putut să ucidă o muscă ce l-a înțepat pe chelie.

La picioarele Tronului Ceresc s'au înălțat într'o zi patru suflete, purtate pe aripele lor de patru stoluri de serafimi.

Pe tronul albastru înfășurat în beteala curcubeelor și împodobit cu diadema constelațiilor, se afla Judecătorul Suprem a cărui față strălucea mai tare decât soarele, dar răspândea o lumină mai blândă ca razele lunii. Trompetele îngerilor, care îmbătau cerul cu melodiile lor, au tăcut deodată și s'a făcut o liniște enormă cât haosul.

Judecătorul Suprem a întrebat pe rând cele patru suflete de unde vin, și ce au făcut ele pe unde au fost.

— Eu, Doamne, a mărturisit cel dintâi, am fost Împărat. Am condus popoarele cu înțelepciune și nu am dorit decât binele mulțimilor de peste tot.

— Slăvit să fii? a răspuns Împăratul Împăraților. Apoi, adresându-se serafimilor care-l purtau pe aripele lor, le-a spus: Înainte de a-l ridica în slava eternă, plimbați-l puțin prin Infern, ca să vadă acolo suferințele pe care nu le-a văzut niciodată în lume acest Împărat, trecând pe pământ.

— Pasiunea mea a fost știința, a spus al doilea suflet. N'am făcut altceva decât să desleg enigmele universului și să le arăt oamenilor măreția creațiilor tale, neîntrecut Demiurg. M'am închinat în fața puterilor tale fizice și am cercetat totdeauna cu râvnă Infinitul.

— Duceți-l la marginea Lumii, a răspuns cu un zâmbet ușor Înțeleptul Înțelepților, și lăsați-l în cea mai desăvârșită pace acolo, spre a privi în vecii vecilor Universul, ale cărui taine el a crezut că le înțelege și a încercat chiar să le deslege cândva...

— Pe mine m'a îmbătat iluzia eternității, Părinte, zise al treilea suflet. Am fost artist și am renunțat la totul, numai ca să pot da o formă durabilă extazurilor mele efemere. N'am avut nici o clipă de odihnă în viața mea frământată de prezența Frumuseții și totdeauna mi-a fost sete de repaosul etern, în care ași fi vrut să mă pierd și să nu mă mai întorc niciodată. N'am cunoscut nici o lege care să stăvilească avântul și dorul de cunoaștere al sufletului meu sălbatec și să-mi acorde o satisfacție, sau să-mi garanteze liniștea. Singura mea lege a fost Libertatea și singurul scop în viață Perfecțiunea.

— Pe acesta conduceți-l în Paradis, s'a auzit glasul celui care a creiat Viața, cea mai frumoasă poemă a lumii. Acum sufletul lui trebuie să se odihnească și să se bucure, fiindcă el a cunoscut în deajuns Infernul în clocotul nepotolit din care s'au născut creațiile sale artistice.

— Stăpâne, stăpâne, se jeluî cel din urmă suflet căzând la picioarele Tronului strălucitor. Eu sunt cel mai păcătos dintre toți fiii tăi, fiindcă n'am făcut nimic pe pământ și mi-am pierdut viața zadarnic, aler-

gând după himera Iubirii. Am uitat de tot ce există în lume, – de tot ce mă înconjură acolo, și de tot ce mă aștepta aici. N'am crezut decât în Iubire și nu mi-a fost teamă decât de Moarte. Cu sete, am căutat Vecinicia în clipele de dragoste și am studiat Infinitul în privirile iubitei mele. Totdeauna am aspirat spre ceva mai înalt și mai frumos decât tot ce aveam în față, dar pasiunea mi-a răscolit mereu liniștea ca o furtună cumplită. Dorința mi-a biciuit carnea ca un cnut inexorabil; remușcările și spaima mi-au sfâșiat sufletul; lacrimile mi-au sdrobit energia în torentul lor fierbinte; obsesia unei iubiri predestinate mi-a pustiit mintea. Am alergat ca un nebun după Bucurie și Voluptate, dar am fost înconjurat numai de suferință și durere, fiindcă tovarășii mei de veghe erau pasiunile feroce și poftetele, pe care le uram deobicei, dar pe care le ascultam în tăcere, ca un laș. Din cauza lor, încontinuu m'am umilit în fața unei umbre și am plâns în dosul iluziilor! Nu m'am ales cu nimic din ceea ce mi-ai dat pe pământ, și acum am uitat totul. Iartă-mă!

— Lăudat să fii, căci tu vei rămâne deapururi lângă mine! hotărî Conducătorul tuturor destinelor. Ca îndrăgostit, ai cunoscut îndeajuns și Paradisul și Infernul, ai străbătut și Vecinicia și Infinitul, astfel că nu mai ai de văzut nimic nou în Împărăția Cerului. Vino să privim împreună cum se nasc oamenii și cum înfloresc florile pe pământ.

Și au pornit împreună peste zodii, călcând pe apa cerului albastră.

Și trompetele îngerilor au început din nou să sune și cerul s'a îmbătat iarăși de melodia cântecului lor.

Sunt frate cu un fir de iarbă....
M'am despărțit de el acum un veac și ne-am
reîntâlnit azi la prânz la poalele plopului înalt,
care își tremură frunza în vânt nepăsător, ca un prinț
al zărilor înseninate.

De când ne-am despărțit, eu am trecut prin viață,
am cunoscut toată febra ei, m'au chinuit pasiuni și
patimi, am alergat după iluzii și glorii, am vrut să
cuceresc universul și să întrec natura, purtându-mi
peste tot trufia intelectualității sterpe. Am rătăcit prin
viață frământându-mă să-i găsesc un înțeles, dar n'am
înțeles nimic și orgoliul m'a făcut să cred că voi
dura cât lumea, deși toată viața mea se poate spune
într'un sfert de ceas.

Cât timp am rătăcit, am uitat cu desăvârșire de
acest fir de iarbă, ca și cum el nici n'ar fi fost fra-
tele meu, adeseori l-am călcat cu nepăsare în pi-
cioare, și nici nu mai știu dacă vreodată l-am privit
cu dragoste din înălțimea infumurărilor mele.

Astăzi ne-am reîntâlnit însă tot în locul în care
ne-am despărțit. El e tot atât de tânăr ca și acum
un veac, fiindcă nici nu s'a clintit din loc, iar eu
sunt bătrân și obosit, fiindcă m'au sdrobit valurile
vieții.

În jurul nostru toate sunt așa cum le știam: lebe-
dele se plimbă liniștite pe lac, ciocârlile cântă vesele
prin răzoare și fluturii aleargă în toate părțile fără

să facă nici un sgomot. Văile și munții mi-au întins un giulgiu verde în care mă simt așa de bine, alături de fratele mai mic ce-mi mângâie fruntea blajin, înduioșat de istovirea mea, căutând să-mi șteargă orice amintire a trecerii repezi prin viață.

Nu se aude nici un sgomot în jurul nostru și e o pace desăvârșită cât se vede în zare. Abia se simte adierea vântului ușor, care alunecă prin iarbă, răcorind eternitatea. Undeva, departe, se vede orașul înfumegat, cu biserici, furnale, palate, închisori și bordee, ca un trist decor al mizeriei omenești.

Ce bine e aici! Și ce ușor mă simt!

Dintr'odată, mi-am uitat păcatele și numele și viața!

Viața aceasta e un imens ocean, la marginea căruia se nasc și mișună oamenii, ca niște ființe paradoxale care admiră perspectivele lui nesfârșite, dar se tem de apa ce se sbuciumă într'un vecinic tumult.

Unii au încercat să străpungă zările îndepărtate ale oceanului, dar s'au întors numaidecât la țărm, înspăimântați de imensitate, ~ și au renunțat la aventura lor temerară; alții s'au desprins de țărm, vrăjiți de frumusețea strălucitoare a suprafeții lui și îndrăgostiți de legănarea valurilor, ~ dar, necunoscând arta navigației, au fost înghițiți de aceste valuri și scufundați în adâncuri insondabile; câțiva au pornit pe mișcătoarele valuri albastre cu frunți înfierbântate de febră și cu inimi care băteau puternic de dor, în căutarea eliberării absolute, ~ dar s'au întors aici descurajați, nebuni, sau halucinați de viziunile întâlnite în misterioasele zări; cei mai mulți nici n'au încercat să atingă măcar cu degetul lor apa miraculoasă a vastului ocean.

Numai eu, imbarcat pe corabia mea încărcată cu visuri și desnădejde, m'am desprins adeseori de țărm și am cutreerat toate zările, pierzându-mă în imensitatea plină de miracole și singurăță; pe unde, poate, nici o frunte omenească n'a mai ajuns vreodată.

Ăcolo am întâlnit amiezile plutitoare, fermecate de liniște și de lumină ale Poesiei ~ și zilele groaznice,

agitate de cele mai fabuloase furtuni, ale Iubirii.
Viața mi-a fost de multe ori în pericol, dar tot-
deauna destinul m'a ajutat să ajung teafăr la țărm.

Aducându-mi aminte, acum, toate câte am văzut
și prin câte am trecut în călătoriile mele aventuroase,
mă cutremur de groază, dar mă și umplu de mândrie.
Nimic n'a fost mai frumos decât aceste aventuri
nesocotite!

Te salut, bătrân ocean!

S'AU TIPĂRIT ACESTE POEME LA
TIPOGRAFIA CĂRȚILOR BISERICEȘTI
DIN BUCUREȘTI, ÎN ANUL 1941,
LUNA MARTIE, ÎN UNA MIE UNA
SUTĂ EXEMPLARE, TOATE ÎMPO-
DOBITE CU GRAVURI ORIGINALE
DE PICTORUL CEGLOKOFF. DIN
ACESTEĂ, S'AU TIPĂRIT UNA SUTĂ
EXEMPLARE PE HÂRTIE CHAMOIS,
NEPUSE ÎN COMERȚ, DIN CARE:
ȘASE ZECI ȘI NOUĂ EXEMPLARE
NUMEROTATE DELA I LA LXIX ȘI
TREIZECI ȘI UNU EXEMPLARE CU
GRAVURILE COLORATE DE MÂNA
PICTORULUI, NUMEROTATE DELA
1911 LA 1941 ȘI SEMNATE DE
AUTORI.

